

DATAKESKUKSEN ASEMAKAAVA HARJAVALLAN KAUPUNKI, LUONNOSVAIHEEN VASTINERAPORTTI

Projekti **Datakeskuksen asemakaava**
 Projekti nro **1510088146**
 Asiakirjatyyppi **Vastineraportti, luonnosvaihe**
 Päivämäärä **11.11.2025**
 Laatija **Tiina Heikkilä, Niko Mäkinen, Jari Prehti**

SISÄLTÖ

1.	Lausunnot	2
1.1	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 11.7.2025	2
1.2	Satakunnan Museo, 25.6.2025	6
1.3	Lammaisten Energia, 23.7.2025	7
1.4	Euran kunta, 25.6.2025	8
1.5	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, 2.7.2025	8
1.6	Fingrid, 1.8.2025	8
1.7	Satakunnan hyvinvointialue, pelastuslaitos toimialue, 8.8.2025	9
1.8	Satakuntaliitto, 18.8.2025	9

1. Lausunnot

1.1 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 11.7.2025

Kaavoitus ja maankäyttö

Maakuntakaavatilanne on kuvattu kaavaselostuksessa pääosin hyvin. Yhtenä lisäyksenä kaavaselostukseen tulee lisätä vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050:n luonnoksessa kohdemerkintöjä koskevat määräykset, kuten selvitysalue se-t, missä merkinnällä osoitetaan teollisuus- ja varastotoimintojen selvitysalueet. Se-t-alueen kaavamääräys on *"Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospaineita eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua."*

Alueella ei ole asemakaavaa ja asemakaavoitusta ohjaa voimassa oleva yleiskaava; Harjavallan yritysalueiden osayleiskaava (2025), minkä osalta kaavatilanne on hyvin tuotu esiin. Poikkeamista yleiskaavan T/kem -merkinnästä perustellaan muun ohella sillä, että T/kem -alueisiin ja niihin liittyvään toimintaan verrattuna datakeskuksen kaavoittamisen ja rakentamisen vaikutukset ovat merkittävästi vähäisempiä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan poikkeamista tulee vielä perustella T/kem -alueiden riittävyyden kannalta. T/kem -alueita on kaavoitettu, koska niille on nähty tulevaisuudessa tarvetta.

Vastaus: Täydennetään maakuntakaavatilannetta lausunnon mukaisesti. Täydennetään selostukseen perusteluja yleiskaavan T/kem-merkinnästä poikkeamiseksi.

Kaavaratkaisu

Rakentamisen tarkempaa sijoittumista ei ole ohjattu kaavaratkaisulla, mikä osaltaan vaikeuttaa vaikutusten arviointia. Yleismääräyksissä rakennusten rakentamista on jo jonkin verran ohjattu ja hankkeeseen on toteutettu viitesuunnitelma rakennusten sijoittamisesta, mutta ELY-keskus ehdottaa, että rakentamista ohjattaisiin vielä kaavassa esimerkiksi siten, että pitkiä julkisivuja tulee jaksottaa (katoksin, ikkunapinnoin, sisäänvedoin tai muilla vastaavilla keinoilla).

Vastaus: Tarkennetaan julkisivuihin liittyviä yleismääräyksiä.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Harjavallan yritysalueiden osayleiskaavassa on osoitettu alueen länsipuolelle, maakuntakaavassa osoitetun, maakunnallisesti arvokkaan Leistolän aukean viljelymaiseman suuntaan, yhtenäinen suojaviheralue (EV). ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojaviheralue on tarkoituksenmukainen, ja se tulee osoittaa asemakaavassa, yleiskaavan ohjausvaikutus ja maiseman arvot huomioon ottaen. Suojaviheralueiden jatkuvuuteen, leveyteen ja riittävyyteen on vielä tarpeen kiinnittää huomiota ja huomioida maisemavaikutusten osalta myös alueen eteläosa, missä on asutusta.

Kaavaratkaisussa suojaviheralueen ja istutettavan alueen osan kaavamääräykset on laadittava siten, että ne turvaavat luonnon monimuotoisuutta ja maiseman arvoja.

Kasvillisuuden/suojapuuston tulee olla kerroksellista, monilajista ja tiheää, jotta se tosiasiallisesti muodostaa näkösuojaa.

Osayleiskaavan yhteydessä laadittu maisemaselvitys tulee lisätä tausta-aineistoksi.

Arkeologisen kulttuuriympäristön osalta ELY-keskus viittaa alueellisen vastuumuseon lausuntoon.

Vastaus: Suojaviheralueiden (EV-1) ja istutettavien alueen osien (is-1) mitoitus on katsottu riittäviksi. Istutettavat alueen osat ovat 35–45 metriä leveitä. Täydennetään EV-1- ja is-1-merkintöjen määräyksiä. Istutettavaa alueen osaa ei ole tarpeen osoittaa alueen etelälaitaan, sillä merkittäviä vaikutuksia asutukseen ei muodostu. Eteläosaan on osoitettu suojaviheraluetta (EV-1) suhteessa olemassa olevaan asutukseen.

Lisätään maisemaselvitys kaavan tausta-aineistoksi.

Luonnonsuojelu

Datakeskuksen asemakaava-alueella kulkee Satakunnan viherrakenneselvityksessä osoitettu maakunnallisesti merkittävä viheryhteys, viherkäytävä O, joka yhdistyy pohjoispuolella viherkäytävään H. Käytävyyhteyttä tulisi viherrakenneselvityksen mukaan vahvistaa Harjavalan kohdalla. Hankealueen luoteispuolella oleva Lammaistensuo on voimassa olevan yleiskaavan MY- aluetta (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) ja sen ojitettu eteläosa M-alueella; M-alue on jätetty rakentamistoimien ulkopuolelle samoin kuin suojaviheralueet. Kaavamääräyksissä tulee huomioida viheryhteyden riittävä säilyminen kaavan M-alueella ja suojaviheralueella. Asemakaavaselvityksen mukaan kasvillisuuden ja luontotyyppien sekä lajiston mm. viitasammakoiden, liito-oravan ja pesimälinnuston osalta selvityksiä täydennetään kauden 2025 aikana. Alueen välittömässä läheisyydessä, kuitenkin ilmeisesti hankealueen ulkopuolella, on laji.fi -järjestelmässä tuulihaukan rengastuksia/pesäpaikkoja. Näiden esiintyminen tulee pesimälinnustoselvityksen yhteydessä tarkistaa ja säilyminen turvata.

Vastaus: Täydennetään suojaviheralueen (EV-1) kaavamääräystä.

Reilun 300 metrin päässä suunnittelualueesta on lato, jossa viimeiset tuulihaukan rengastukset on tehty vuonna 2015 (tai Laji.fi:hin viimeiset tiedot on syötetty tuolloin). Tuulihaukasta tehtiin luontoselvitysten yhteydessä havainto suunnittelualueelta Pelto-Hyötilässä, mutta ei pesähavaintoa. Tuulihaukka ei ole erityisemmin suojeltu laji, se ei esimerkiksi kuulu luonnonsuojelulain suojaamiin petolintuihin, ja kun pesähavaintoa ei ole, kaavaan ei ole tarvetta rajata säästettäväksi suositeltavaa aluetta tuulihaukkaa ajatellen. Pönttöjä voi tuki sijoittaa soveltuvien osien suunnittelualueelle tuleviin rakennuksiin. Lato, josta aiemmat havainnot ovat, on edelleen kaavasta huolimatta säästymässä eikä lato sijoitu suunnittelualueelle.

Vesiensuojelu (pintavedet)

Alueelle tulee tehdä hulevesiselvityksen lisäksi rakentamislupavaiheessa hulevesisuunnitelma, jossa huomioidaan vanhojen kaatopaikka-alueiden kontaminoitunut maa-aines ja happamat sulfaattimaat. Vesilain mukaisen luvan tarvetta tulee tiedustella Varsinais-Suomen ELY-keskukselta.

Alueelle on tehty pima-selvitys, josta tulee raportti ehdotusvaiheeseen. Maaperän pilaantumisen suhteen vesienhallinnan ja muun suunnittelun tulee olla riittävää ehkäisemään vesien saastumisen.

Alueen hulevesien happamoitumista tulee ehkäistä. Happamat sulfaattimaat tulee pyrkiä jättämään ennalleen ja vallitseviin luontaisiin olosuhteisiin, mikäli se on mahdollista. Alueilla, joilla esiintyy happamia sulfaattimaita, pohjaveden pinnan lasku voi merkittävästi lisätä maan hapettumista ja vaikutus voi olla maalajista riippuen pitkäaikainen ja laaja-alainen sekä vaikuttaa alapuolisen Tattaranjoen tilaa heikentävästi sekä happamuuden, että rautapitoisuuksien osalta. Happamuuden lisääntyminen ja rautaoksidipitoisuuksien nousu voi aiheuttaa kala- ja muun eliöstön kuolemia alapuolisissa vesistöissä jo lyhyellä aikavälillä.

Datakeskuksen jäähdytyksessä voidaan käyttää jäähdytysveden kiertoa, ja veden otto ja sen lämpeneminen prosessissa voi olla merkittävää myös Kokemäenjoen tilan kannalta.

Mikäli lauhdevettä käytetään, tämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Tätä olisi hyvä tarkastella jo kaavoitusvaiheessa, ja se tulee ottaa huomioon YVA-tarveharkinnassa. Soveltuvien määräysten lisäämistä kaavoitukseen tulee harkita.

Vastaus: Täydennetään hulevesiin liittyviä yleismääräyksiä. Suunnittelualueen rakentuessa päälystetyt pinnat estävät sulfaattien huuhtoutumista altaan, sillä sadevedet eivät enää huuhto maakerroksia. Peltoalaa jää kymmeniä hehtaareja pois maatalouskäytöstä ja viljelystä, mikä vähentää ravinteiden ja sulfaattien huuhtoutumista Kurkelanojaan ja edelleen Tattaranjokeen. Suunnittelualueen viheralueiden vaikutus vesistöön on vastaavasti myönteinen, kun huuhtoutuma pelloilta päättyy.

YVA-tarveharkinta tehdään hankkeen yksityiskohtien tarkentuessa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Vesilain valvonta (pintavedet)

Hankkeesta tulee pyytää lausunto vesilain (587/2011) mukaisesta luvan tarpeesta vesienhallinnan suunnitelmien tarkentuessa. Lausuntopyynnössä tulee olla selvitys perattavista ja kaivettavista uomista, vesiensuojelurakenteista ja muista suunnitelluista toimenpiteistä niiden sijaintia osoittavine karttoineen. Olennaisena asiana on happamien sulfaattimaiden esiintyminen ja kuivatussyvyys. Kuivatussyvyyttä arvioitaessa on otettava huomioon mm. maan laatu, kaltevuussuhteet ja kuivatustarve.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA)

YVA-lain 3 §:n 1 mom:n ja YVA-lain liitteen 1 mukainen hankeluettelo ei suoraan tunnista datakeskushanketta. YVA-laki ei kuitenkaan poissulje mitään hanketyyppejä ja YVA-lain 3 §:n 2 mom. nojalla ELY-keskuksella on mahdollisuus ja velvollisuus arvioida yksittäistapauksessa edellyttäväkö YVA-menettelyä sellainen suuri hanke, josta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Harjavallan kaupungin suunnittelema asemakaavamuutosta koskeva alue on laaja ja sen tavoitteena on mahdollistaa erityisesti datakeskustoiminnon sijoittamisen kaavoitettavalle alueelle. Hankealueelle sijoittuu mm. happamia sulfaattimaita, siellä syntyy hulevesiä ja koska datakeskus käyttää suuria määriä energiaa, niin se sijoitetaan lähelle

voimajohtohankkeita. Hanketta koskevassa aloitusvaiheen viranomaistyöneuvottelussa 4.2.2025 ELY-keskus on tuonut esille, että datakeskushankkeen YVA-menettelyn tarve tulee selvittää erikseen.

ELY-keskus tekee Harjavaltaan suunnitellusta datakeskusalueen YVA-menettelyn tarpeesta YVA-lain 13 §:n mukaisen päätöksen. YVA-päätösmenettelyssä ELY-keskus arvioi hankkeen YVA-menettelyn tarvetta YVA-lain 3 §:n 3 mom. ja YVA-lain liitteen 2 kriteerien nojalla. ELY-keskus toteaa, että liitteen 2 kohdan 4 mukaan YVA-päätös tarvitaan, mikäli hanke kuuluu tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU liitteessä II lueteltuihin hankkeisiin. ELY-keskus ottaa YVA-harkinnassaan EU:n direktiivin huomioon.

ELY-keskus muistuttaa, että datakeskus muodostaa voimajohtohankkeen kanssa hankekokonaisuuden ja datakeskukseen johtavat uudet voimajohdot ja niiden alue on otettava huomioon datakeskuksen YVA-tarpeen arvioinnissa ja mahdollisessa YVA-menettelyssä. YVA-päätösmenettelyä edellytetään kuitenkin hankkeelta, ei suoraan maankäytön suunnittelulta. Hankealueelle ei saa antaa tai tehdä sellaisia infran tai rakennusten rakentamiseen liittyviä lupia tai toimenpiteitä, jotka tekevät mahdollisen YVA-menettelyn turhaksi. ELY-keskus suosittelee, että datakeskuksen asemakaavamuutos viimeisteltäisiin, kun hankealueelle suunnitellun datakeskuksen YVA-päätösmenettely ja mahdollinen YVA-menettely ovat päättyneet. Yleensä paras lopputulos saavutetaan, mikäli asemakaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyssä saatuja tuloksia.

Vastaus: *YVA-tarveharkinta tehdään hankkeen yksityiskohtien tarkentuessa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Asemakaavassa vaikutuksia arvioidaan alueidenkäyttölain mukaisesti.*

Muutoin merkitään tiedoksi.

Ilmastovaikutukset

Kaavan vaikutuksia ilmastoon ei vielä ole käsitelty kaavaselostuksessa, joten kaavan vaikutusten arviointia on siltä osin tarpeen täydentää. Arviointiin on tarpeen sisällyttää maastonmuokkauksen vaikutukset. Ohjaavassa yleiskaavassa on ilmastoa ja kiertotaloutta koskeva kaavamääräys, mikä tulee huomioida.

On hyvä, että kaavaratkaisussa on huomioitu ilmastokestävyys mm. kaavamääräyksellä: *"Pysäköintialueet tulee jäsenellä puu- ja pensasistutuksin."*

Kaavaan on mahdollista sisällyttää muitakin ilmastokestävään rakentamiseen ohjaavia kaavamääräyksiä. Tähän kaavaan voisi soveltua mm. seuraava määräys:

"Rakentamislupaa haettaessa tai laajoja maarakennustöitä suunniteltaessa tulee tehdä laskelma maamassojen massatasapainosta. Alueen maarakentamisessa syntyviä ylijäämämassoja tulee pyrkiä hyödyntämään piha-alueiden maisemoinnissa ja maaston muotoilussa sekä mahdollisuuksien mukaan lähialueen maarakentamisessa. Korttelialueella tulee tonttia rakennettaessa syntyvää louhekevää käyttää tontilla esimerkiksi kivimuureissa, maastonmuotoilussa tai kiveyksissä. Mikäli maamassoja jää runsaasti yli, tulee arvioida niiden mahdollista käyttöä lähialueella."

Vastaus: Lisätään kaavaan yleismääräys maanrakennustöistä. Ilmastovaikutusten arviointi on laadittu kaavan ehdotusvaiheessa, ja se on liitetty osaksi kaavaselostusta.

Liikenne

Kaavaluonnoksessa on hyvä selvittää valtatie 2 kehittämistarpeet Torttilan eritasoliittymän kohdalla. ELY-keskuksen liikennevastuualue on ryhtynyt toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja tulee toimittamaan selvityksen valmistuttua tarpeelliset tiedot kaavan laatijan käyttöön.

Kaavahankkeen yhteydessä on hyvä tunnistaa vesien johtamiseen valtatie 2 kuivatusjärjestelmälle tarpeelliset osat, kuten laskuojat, ja huomioida ne tarpeen mukaan asemakaavassa.

Vastaus: Valtatie 2 tavoitetilanteen tilatarve on selvitetty Torttilan eritasoliittymän lounaisneljänneksessä datakeskuksen asemakaava-alueen rajausta varten (Sitowise 17.10.2025). Tarkastelun perusteella tavoitetilanteen mukainen ramppi kuivatusjärjestelyineen ja riista-aitoineen sijoittuu datakeskusalueen asemakaava-alueen ulkopuolelle lukuun ottamatta Sievarinkadun kulmaa. Asemakaava-alueen rajausta on tarkastettu tämän kulman osalta vastaamaan tilatarvetta.

Kaavassa on annettu kattavat tonttikohtaista hulevesien hallintaa ja viivytystä käsittelevät määräykset. Rakentamislupahakemukseen tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma, joka käsittää myös rakentamisen aikaisen hulevesien käsittelyn. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelussa on varmistettava, että tulva- ja virtausreitit toimivat. Toteutettavat hulevesien viivytys- ja hallintarakenteet tarkentuvat jatkosuunnittelussa, jossa otetaan huomioon tarpeellisilta osin myös valtatie 2 kuivatuksen asettamat reunaehdot rakenteille.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

1.2 Satakunnan Museo, 25.6.2025

Arkeologinen kulttuuriperintö

Harjavallan yritysalueiden osayleiskaavaa varten laaditussa arkeologisessa inventoinnissa (Hannu Takala/Maanala Oy 2022) suunnittelualueelta tunnistettiin muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, Pelkin röykkiöalue (tiedot ks. <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000045130>).

Datakeskuksen asemakaavahankkeen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa todettiin, että asemakaavan toteuttaminen tulee merkitsemään muinaisjäännöksen tuhoutumista. Tämän vuoksi 13.3.2025 järjestettiin muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu, jossa käsiteltiin muinaisjäännöksen kajoamisen ehdot. Neuvottelussa päätettiin, että Pelkin muinaisjäännös voidaan riittävien tutkimusten jälkeen poistaa ja alue vapauttaa rakentamiselle. Pelkin röykkiöalueen tutkimukset on toteutettu Maanala Oy:n toimesta 5.-8.5.2025. Museovirasto on 20.5.2025 päivätyssä lausunnossaan todennut, että muinaisjäännöksen tutkimukset ja niiden dokumentointi on ollut riittävää. Muinaismuistolaki ei enää rajoita maankäyttöä tutkitulla alueella eikä muinaisjäännöstä enää tule merkitä kaavakarttaan.

Kaavaselistusta tulee täydentää edellä esitetyillä tiedoilla. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisen neuvottelun muistio tulee lisäksi liittää kaava-aineistoon. Kaavaluonnokseen Pelkin röykkiöalue on merkitty sm-alueena. Merkintä tulee poistaa.

Vastaus: Päivitetään kaavaselistusta ja kaavakarttaa lausunnon mukaisesti. Muistio lisätään liitteisiin.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Kaavaselistuksessa on huomioitu Satakunnan Museon esiin tuoma tarve vaikutusten arvioinnista suhteessa maisemaan ja alueelle mahdollisesti rakentuvaan datakeskukseen. Kaavaluonnoksessa Leistikän alueen viljelymaiseman suuntaan on kaavoitettu EV-alue, sekä istutettava-alue, jonka tarkoitus on lieventää maisemavaikutuksia. M-alue (maa- ja metsätalousalue) pohjoisessa on säilytetty kaavassa, jota museo pitää hyvänä ratkaisuna alueen maiseman vaalimisen kannalta. Myös historiallinen Hiitteentien linjaus on huomioitu kaavassa.

Satakunnan Museo pitää hyvänä yleistä kaavamääräystä, jonka mukaan rakennusten tulee mittasuhteiltaan muodostaa ympäristöön sopiva kokonaisuus. Lisäksi kaavamääräys, jonka mukaan

”Rakennusten julkisivukäsittelyn ja rakentamistavan on oltava korttelialueella yhtenäinen. Julkisivupintojen tulee muodostaa eheä ja yhtenäinen vaikutelma, ja ne eivät saa olla laaja-alaisesti heijastavaa materiaalia. Rakennusten kattomuoto on tasakatto tai loiva lapekatto. Katolle saa sijoittaa ilmastointikonehuoneita ym. teknisiä rakenteita, joiden julkisivuissa on noudatettava pääjulkisivujen materiaaleja ja värejä.” on hyvin valmisteltu, ja pitkällä aikajänteellä alueen teollisuusrakennusten yleisilmettä yhtenäistävä.

Kaavaselistuksen mukaan alueelta tullaan purkamaan muutamia asuinrakennuksia, jotka ovat valmistuneet toisen maailmansodan jälkeen. Rakennuksilla ei ole säilyneitä kulttuuriperintöarvoja, mutta kestävän kehityksen kannalta museo pitää valitettavana, että käytössä olevaa rakennuskantaa puretaan. Museo ei esitä kuitenkaan rakennusten inventointia.

Satakunnan Museolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.3 Lammaisten Energia, 23.7.2025

Haluamme kiinnittää huomiota 110 kV:n johdon reittiin, joka edellyttää johdon siirtoa pois olemassa olevalta reitiltä suunnitellun kaavan vaikutusalueella, sekä muutoksia myös kaava-alueen ulkopuolella VT 2 pohjoispuolella. Johdolla on lain voimainen rasite nykyiseen paikkaan ja kaavan hyväksyminen ei voi edellyttää johdon siirtoa luonnoksessa merkitylle alueelle, jos siirrolle ei löydy maksajaa. Toiseksi VT2 pohjoispuolen johtokatuun tulee muutoksia, jos johto reititetään suunnitellulle kaavaluonnoksen reitille. Muutos aiheuttaa Bolidenin läjitysalueen reunapuuston poistoa. Puusto on ainakin aikaisemmin ollut tärkeä vihervyöhyke maisemassa.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.4 Euran kunta, 25.6.2025

Tekninen lautakunta päättää todeta lausuntonaan, että kaavaluonnos huomioi alueella kulkevan Euran kunnan siirtoviemärin riittävällä tavalla. Siirtoviemärin uudessa linjauksessa tulee lisäksi huomioda sen vaatima mahdollinen huoltotarve (riittävä huoltokäytävä). Siirtoviemärin siirrosta aiheutuvat kustannukset tulee osoittaa kaavahankkeeseen ryhtyvälle. Muilta osin Euran kunnalla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.5 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, 2.7.2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Kaava-alue sijaitsee Harjavallassa Sievarin teollisuusalueella, joka sijaitsee Harjavallan keskustasta noin kaksi kilometriä länteen. Pääosin maa- ja metsätalousalueena olevaa kaava- aluetta rajaa idässä valtatie 2.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa datakeskuksen ja sen vaatimien toimintojen sijoittaminen Sievarin teollisuusalueelle. Alue on voimassa olevassa yleiskaavassa varattu teollisuustoiminnalle. Kaavamääräyksissä on sallittu datakeskusrakennusten sekä energiahuoltoa palvelevien laitteiden ja rakennusten, kuten muuntamotilojen, sähköaseman, polttoainevarastojen, jäähdytysratkaisujen, varavoimalaitosten ja teknisen huollon edellyttämien rakennusten sijoittaminen tontille. Kaavamääräysten mukaan sammutusjätevedet tulee ohjata alueelta erillisiin säiliöihin, altaisiin tai hulevesien hallintarakenteisiin ja rakentamisluvan yhteydessä alueelle tulee esittää sammutusvesi- ja pelastustiesuunnitelma.

Kaavamuutosalue sijaitsee n. 300 m etäisyydellä Tukesin valvonnassa olevasta laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavasta kohteesta P2X Solutions Oy:n vedyntuotantolaitos. Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella mahdollisten onnettomuuksien vaikutusalueet eivät ulotu kaavoitettavalle alueelle.

Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella. Tukes arvioi lupakäsittelyssään kemikaalilaitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.6 Fingrid, 1.8.2025

Fingrid ei lausu Datakeskuksen asemakaavan luonnoksesta. Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.7 Satakunnan hyvinvointialue, pelastuslaitos toimialue, 8.8.2025

Pelastusviranomaisella ei ole esitetystä asemakaavaluonnoksesta huomautettavaa.

Myöhemmässä vaiheessa tulee arvioitavaksi mm. pelastusteiden ja sammusveden saannin ja sammutusjätevesien poistojen tarpeet.

Lisäksi kohteen suunniteltava rakennettava massa on niin suuri, että sillä on todennäköisesti vaikutuksia alueen pelastustoimen riskiluokitukseen. Asiaa tarkennetaan suunnittelun edetessä.

Vastaus: Merkitään tiedoksi.

1.8 Satakuntaliitto, 18.8.2025

Satakuntaliitto kiittää Harjavallan kaupunkia datakeskuksen asemakaavaluonnoksen lausuntopyynnöstä ja toteaa, että asemakaavan suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Harjavallan yritysalueiden osayleiskaava (kv. hyv. 23.9.2024). Alueidenkäyttölain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Satakuntaliitto toteaa, että asemakaavaluonnoksen maankäyttöratkaisu on pääpiirteissään suunnittelua ohjaavan oikeusvaikutteisen Harjavallan yritysalueiden osayleiskaavan ja myös Satakunnan maakuntakaavan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tavoitteiden mukainen.

Satakuntaliitto toteaa, että asemakaavan suunnittelun maakuntakaavoituksesta johdettuja lähtökohtia ja asemakaavaratkaisun suhdetta maakuntakaavoitukseen tulee kaavaselostuksessa tarkastella Satakunnan voimassa olevien maakuntakaavojen pohjalta.

Asemakaavaselostuksessa on melko perusteellisesti käsitelty datakeskuksen asemakaavan maisemallisia lähtökohtia ja vaikutuksia. Sekä näkemäalueanalyysi ja myös viitteelliset havainnekuvat osoittavat maisemakuvan muutoksen kannalta herkimmät metsäselänteiden väliset kohdat maastossa. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsevan Leistilän aukean viljelymaisemaan sekä Hiittenkiukaantien ja Metsäkulmantien varren asutukseen päin sijoitettavalla suojaistutuksella on keskeistä merkitystä maisemallisten vaikutusten lieventämisessä, mihin tulee asemakaavaratkaisun jatkokehittämisessä vielä kiinnittää huomiota.

Jatkosuunnittelussa Satakuntaliitto esittää kiinnitettäväksi enemmän huomiota Satakunnan viherrakenneselvityksessä (2021) suunnittelualueen länsirajaan sijoittuvaksi tunnistetun ja vahvistettavaksi esitetyn viherkäytävän turvaamiseen. Kyseinen maakunnan tarkastelutasolla tärkeäksi arvioitu vahvistettava viherkäytävä on osayleiskaavassa huomioitu suunnittelualueen lounaisrajan tuntumaan osoitetun viheryhteystarpeen merkinnällä. Viherkäytävän toimivuutta ja vahvistamismahdollisuuksia tulee vaikutustenarvioinnissa tarkastella asemakaavan lähtötietojen ja esitetyn maankäyttöratkaisun valossa. Maiseman arvot, lähialueen asutus ja suunnittelualueen lounaispuolelle sijoittuvan maakunnallisesti merkittävän viherkäytävän turvaamiseksi Satakuntaliitto esittää asemakaavan jatkosuunnittelussa suunnittelualueen lounaisreunaan osoitetun suojaviheralueen (EV) mitoituksen riittävyyden tarkistamista ja jatkamista pohjoiseen riittävän leveänä liittyäkseen Lammaistensuon suuntaan osoitettuun maa- ja

metsätalousalueeseen (M). Suojaviheralueen (EV) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) ulkoreunoihin osoitettavan istutettavan alueen osan merkintään tulee lisätä suunnittelumääräys, jossa edellytetään monikerroksisen ja monilajisen kasvillisuuden sijoittamista teollisuustoiminnan haittavaikutusten vähentämiseksi.

Asemakaavaselostuksen suunnittelutilannetta kuvaavassa osiossa tulisi mainita molemmilla ylemmillä kaavatasoilla osoitetun Leistikön alueen viljelymaiseman kaavamerkintä ja osayleiskaavassa osoitetun viheryhteystarpeen merkintä koska ne sijoittuvat asemakaavan vaikutusalueelle. Kaavaselostuksen kohtiin 4.2.1.4 ja 6.3 liittyvänä teknisluonteisena korjattavana yksityiskohtana Satakuntaliitto huomauttaa, että Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa suunnittelualueelle on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen selvitysalueen (se-t) eikä teollisuustoimintojen kehittämisen kohdealueen (t) merkintä.

Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan maakuntakaavan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 perusteella eikä muiden yleispiirteisten maakunnallisten suunnitelmien ja selvitysten perusteella muuta lausuttavaa Harjavalan datakeskuksen asemakaavan luonnoksesta.

Vastaus: Täydennetään kaavaselostukseen maakunnallista suunnittelutilannetta sekä asemakaavan suhdetta maakuntakaavoitukseen. Tarkastellaan suojaviheralueiden (EV-1) ja istutettavien alueiden osien (is-1) mitoitusta sekä kaavamääräyksiä.